

Mokyklose – individualios konsultacijos, papildomos dalykų pamokos ir daug kitų priemonių, padedančių ištaisyti mokymosi spragas

2016-03-24

http://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/mokykloseindividualios-konsultacijos-papildomos-dalyku-pamokos-ir-daug-kitu-priemoniu-padedanciu-istaisyti-mokymosi-spragas

Ką daryti, jeigu mokinys mėnesį sirgo ir nelankė mokyklos? Arba dėl kokių nors priežasčių tiesiog nesiseka mokytis? Lietuvos mokyklos turi susikūrusios puikias ir rezultatų duodančias mokymosi pagalbos sistemas ir šiomis idėjomis noriai dalijasi su kolegomis. Kovo 24 dieną Švietimo ir mokslo ministerijoje įvykusioje viešojoje konsultacijoje mokyklų vadovai pristatė sėkmingiausius pavyzdžius.

„Labai svarbu, kad kiekvienas mokinys laiku gautų reikiamą pagalbą – tada, kai nesupranta, kai jam atrodo sunku. Artėja egzaminai, abiturientams įtemptas laikas, todėl būkime labai atidūs, skirkime daugiau dėmesio mokinių konsultavimui, pagalbai“, – sakė švietimo ir mokslo ministrė Audronė Pitrėnienė.

2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosiuose planuose nustatyta, kad mokykla turi suteikti mokymosi pagalbą kiekvienam mokiniui, jeigu jo vieno ar kelių dalykų pasiekimų lygis žemesnis, nei numatyta bendrosiose programose. Pagalbai skiriamos 3 valandos klasei per savaitę. Mokykla pati susikuria mokymosi pagalbos modelį. Tai gali būti mokytojo dalykininko trumpalaikės ar ilgalaikės konsultacijos, konsultacijos po nesėkmingai parašyto kontrolinio, papildomos pamokos, moduliai, konsultacijos, kurias teikia kitas mokytojas. Vienas iš pagalbos būdų –

kai vyresnių klasių mokiniai konsultuoja jaunesnių klasių mokinius. Svarbu, kad mokymosi pagalba turi būti suteikta laiku, nelaukiant trimestro, semestro ar mokslo metų pabaigos. Suteikiamos pagalbos intensyvumas turi atitikti mokymosi pagalbos poreikį.

Mokyklų patirtis

Renginyje Panevėžio „Vyturio“ progimnazija pristatė vieną iš pagalbos teikimo modelių mokiniams, nedarantiems pažangos. Atkreipiamas dėmesys į tuos mokinius, kurie turi dviejų ar daugiau dalykų nepatenkinamus įvertinimus, kurių metinis vidurkis iki 4 balų, kurie prastai išlaiko arba neišlaiko standartizuotų testų. Rugsjūčio ir vasario mėn. tokiems mokiniams skiriamas kuratorius. Kuratoriumi tampa vienas iš mokyklos vadovų. Kuratorius susitinka su mokiniu, jo tėvais, dalykų mokytojais. Pirmą mėnesį mokinis su kuratoriumi turi bendrauti kasdien, vėliau susitikimai retėja. Kas ir už ką bus atsakingas, kokia mokinio, tėvo, pedagogo atsakomybė, visa tai pažymima „Vyturiečio knygelėje“. Mokinio tėvai turi stebėti savo vaiko mokymąsi, įgyvendinti pateiktas rekomendacijas namuose, gali kreiptis bet kokios pagalbos į kuratorių. Su tėvais pasirašomas „Susitarimas dėl kuravimo“. Jeigu vaikas daro pažangą, kuravimas nutraukiamas. Jeigu neduoda laukiamų rezultatų – kviečiama Vaiko gerovės komisija, kuri sprendžia dėl tolimesnių mokymosi pagalbos būdų suteikimo.

Šalčininkų r. Baltosios Vokės „Šilo“ gimnazija mokiniams teikia mokytojų konsultacijas. Gimnazijoje sukurta 10 žingsnių sistema, padedanti ne tik mokiniams, bet ir tėvams. Šios mokyklos specifika – daugiakalbė aplinka (apie 80 proc. mokinių namuose šneka ne lietuvių kalba), sudėtinga socialinė daugelio šeimų padėtis. Mokinių tėvams irgi teikiamos konsultacijos. Grupinės – tai yra sueigos, mokymai, taip pat ir individualios konsultacijos. Jų temos įvairiausios: kaip padėti vaikui mokytis, kaip bendrauti su vaiku ir pan.

Gimnazijoje sudaromas mokinio individualus pasiekimų gerinimo planas, į pagalbos teikimą būtinai įtraukiamas ir vienas iš tėvų. Mokinių dalyvavimas konsultacijose fiksuojamas žurnale. Mokytojai konsultacijų grafiką susidaro patys, konsultacijų tvarkaraštis pakabinamas mokykloje. „Šilo“ gimnazijos patirtis patvirtina, kad mokytojo, mokinio ir tėvų bendros pastangos duoda gerų rezultatų, mokinis pradeda stengtis, o tėvai – geriau suprasti savo vaikus ir rezultatyviau jiems padėti mokytis namuose.

„Šilo“ gimnazija gražiai bendradarbiauja su greta esančia E. Ožeškovos gimnazija. Pastarojoje mokykloje taip pat mokosi nedaug vaikų, kiek daugiau per 100, ir taip pat teikiama individuali mokymosi pagalba. Pirmiausia kiekvienas mokytojas nustato kiekvieno mokinio pasiekimų lygį. Trumpalaikės konsultacijos čia teikiamos mokiniams, kurie ruošiasi kontroliniams darbams arba, tarkime, prasčiau išmoko nagrinėtą temą. Ilgalaikės konsultacijos – tiems, kurie, tarkime, ilgai sirgo arba rengiasi olimpiadoms, brandos egzaminams ir pan. Mokinius konsultuoja ne tik mokytojai, bet ir vyresnieji gerai besimokantys mokiniai. Mokymosi spragoms pašalinti skiriamos papildomos trumpalaikės konsultacijos. Dalykai, pvz., geografija, integruojami į projektinę veiklą. Čia įvesti išlyginamieji moduliai. Pvz., kai kuriems septintokams ir aštuntokams prasčiau sekasi matematika, o kitai klasei daliai

– teksto suvokimas. Tad tuo pačiu metu vieni mokiniai eina į išlyginamąjį modulį mokytis matematikos, kiti abiejų klasių mokiniai – į lenkų kalbos pamoką.

Šiaulių Salduvės progimnazijos mokymosi pagalbos modelio kai kurias idėjas jau įgyvendina ir kitos mokyklos, pvz., Druskininkuose ar Šilutėje. Šis modelis – unikalus, sukurtas pačių progimnazijos pedagogų, bet jie noriai dalijasi su kolegomis iš visos Lietuvos. Kaip juokauja vadovai, progimnazijoje įvesta VIP sistema (VIP – Vaiko individuali pažanga). Ši sistema skatina mokinį įsivertinti, nuolat apmąstyti savo tobulėjimą. VIP sudaro 4 dėmenys. Pirmasis – mokytojo vertinimo sistema. Kiekvienas mokytojas, susikūręs savo metodą, stebi, vertina, fiksuoja kiekvieno mokinio individualią pažangą. Po to aptaria metodinėje grupėje su kuriojančiu vadovu. Nors kiekvienas mokytojas laisvas susikurti savo metodą, progimnazijos vadovai, rengiant mokyklos ugdymo planą, vis tik pataria pasitvirtinti ir vertinimo tvarką.

Antrasis dėmuo – mokinio įsivertinimas. Paprastai pirmąjį mėnesio penktadienį pirmoji pamoka skiriama įsivertinimo valandėlei. Kiekvienas mokinys progimnazijoje pildo VIP lapą. Rašo refleksiją, kas jam sekėsi, kas tobulintina. Visa tai skaito, stebi ir koreguoja klasės vadovas. VIP lape žymima ne tik mokymosi patirtis, bet ir elgesys, socialinė ir kitokia veikla, pvz., mokinys gali pažymėti, kad „lankiausi teatre“, „saugau mokyklos turtą, buvau mandagus“ ir pan.

Kartą per pusmetį mokytojai susirenka aptarti mokinių VIP. Aptariama kiekvieno mokinio situacija (tuo metu skaidrėse rodoma mokinio nuotrauka, jo vardas, pavardė), pasisakyti gali kiekvienas mokytojas. Klasės auklėtojas apžvelgia ir bendrą klasės situaciją. Ketvirtas VIP sistemos dėmuo – pagalbos teikimas. Į sprendimų priėmimą įtraukiami visi pedagogai. Tėvai informuojami apie mokinio mokymosi sunkumus ir pagalbos teikimo būdus. Mokiniam teikiama individuali pagalba ir įdėmiai stebima, ar ji veiksminga. Pagalbos būdai – individuali pagalba per pamoką, darbštumo, stropumo, drausmės sąsiuviniai, konsultacijos „draugas – draugui“. Progimnazijoje veikia namų darbų centras, kuriame neatlygintinai dirba mokytojai. Taip pat palaikomas nuolatinis ryšys su tėvais. Kaip pastebi Salduvės progimnazijos vadovai, nuo 2009 metų, kai taikoma tokia sistema, pastebimi dideli mokinių pažangos pokyčiai, mokiniai ėmė daug sąmoningiau ir atsakingiau žiūrėti į mokymąsi, nėra vėlavimų į pamokas, pamokų nelankymo problemos.

Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centro direktorė Laimutė Anužienė pristatė savo mokyklos ilgametę patirtį. Šioje mokykloje itin rūpinamasi vaiko pažinimu. Visų pirma mokykloje, kurioje mokosi daugiau nei 4000 jaunuolių, kreipiamas dėmesys į pačių mokytojų profesionalumo ugdymą, su mokiniais dirba net 28 mokslo daktaro laipsnį turintys pedagogai. Kreipiamas dėmesys ir į tai, ar pedagogai motyvuoti nuoširdžiai bendrauti su kiekvienu mokiniu, ar žino jo problemas, sunkumus, ar atpažįsta gabumus.

Ši konsultacija – tai ministerijos organizuojamų įvairių temų konsultacijų, kurios pradėtos 2015 m. spalio mėnesį, tęsinys.

Švietimo ir mokslo ministerijos
Komunikacijos skyrius
Tel. (8 5) 219 1253
El. p. info@smm.lt